

HVORFOR FEIRER VI PÅSKE?

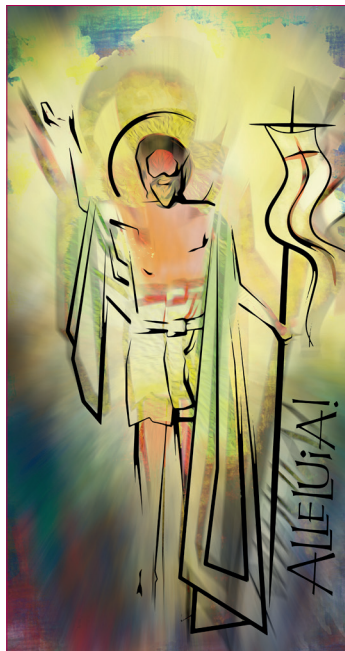
EWTN

Norge

Hvorfor feirer vi påske?

Den katolske kirkes katekisme §638 sier: «'Det er da det glade budskap vi har å overbringe dere: at det løftet Gud gav våre fedre, det har han latt gå i oppfyllelse for oss, deres barn, ved å oppreise Jesus' (Apg 13,32-33).' Jesu oppstandelse er sannhetens høydepunkt i vår tro på Kristus. Den ble trodd og opplevd som den avgjørende sannhet av det urkristne fellesskap, den er blitt overlevert som grunnleggende av Tradisjonen, den er belagt i de nytestamentlige skrifter, sammen med korset forkynnes den som det vesentlige i påskemysteriet:

Kristus er oppstanden fra de døde.
Ved sin død overvant han døden.
Dem som hviler i graven, gav Han liv.»

I Paulus' brev til romerne 6,5-11 leser vi:

Har vi vokst sammen med Kristus i en død som er lik hans, skal vi være ett med ham i en oppstandelse som er lik hans. Vi vet at vårt gamle menneske ble korsfestet med ham, for at den kroppen som er underlagt synden, skulle tilintetgjøres og vi ikke lenger skulle være slaver under synden. For den som er død, er befridd fra synden. Er vi døde med Kristus, tror vi at vi også skal leve med ham. Vi vet jo at når Kristus er oppreist fra de døde, så dør han ikke mer; døden har ikke lenger makt over ham. For døden han døde, den døde han for synden, én gang for alle, men livet han lever, det lever han for Gud. På samme måte skal dere regne dere som døde for synden, men som levende for Gud i Kristus Jesus.

«Vi må feste blikket på den oppstandne Kristus. Da vil hjertene våre flamme i oss uansett hva som skjer – for vår Gud er oppstanden. Han er sannelig oppstanden!» Mother Angelica

Hva sier Bibelen om påsken?

Herrens oppstandelse er beskrevet i alle de fire evangeliene, og omtalt i Epistlene. I Lukasevangeliet 24,1-12 leser vi:

Ved daggry den første dagen i uken kom kvinnene til graven og hadde med seg de velluktende oljene som de hadde laget i stand. Da så de at steinen var rullet fra graven. Og de gikk inn, men fant ikke Herren Jesu kropp. De visste ikke hva de skulle tro, men med ett sto det to menn hos dem i skinnende klær. Kvinnene ble forferdet og bøyd seg med ansiktet mot jorden. Men de to sa til dem: «Hvorfor leter dere etter den levende blant de døde? Han er ikke her, han er stått opp. Husk hva han sa til dere mens han ennå var i Galilea: 'Menneskesønnen skal overgis i syndige menneskers hender og korsfestes, og den tredje dagen skal han stå opp.'» Da husket de hans ord. Og de vendte tilbake fra graven og fortalte alt dette til de elleve og til alle de andre. Det var Maria Magdalena, Johanna og Maria, Jakobs mor, som sammen med de andre kvinnene fortalte dette til apostlene. Men de mente det hele var løst snakk, og trodde dem ikke. Peter sto likevel opp og løp til graven, og da han bøyd seg inn i den, så han ikke annet enn linklærne. Så gikk han hjem, fylt av undring over det som hadde hendt.

«Korset stilte spørsmålene, oppstandelsen besvarte dem. Korset spurte: 'Hvordan kan Gud la synden og det onde nagle rettferdigheten til et tre?' Oppstandelsen svarte: 'For at synden, når den hadde gjort sitt aller verste, skulle synke sammen, og på den måten bli overvunnet av den kjærligheten som er sterkere enn både synd og død.'» Fulton Sheen

Hvorfor kaller vi dagen da Jesus oppsto Påske?

Kirkens offisielle språk er latin, som var Romas språk i antikken. I Kirkens tekster heter påske Pascha, som kommer av det hebraiske Pasch (norsk: å gå forbi). Det henviser til at Gud «gikk forbi» husene til israelittene i Egypt da han drepte alle de førstefødte til egypterne. Herrens påske er frelseshandlingen som ble fullbyrdet ved at Kristus sto opp fra de døde.

Hva er påskeoktaven?

Det er de 8 dagene fra påskedag til Miskunns-søndagen, 2. søndag i påsketiden. Alle disse dagene regnes som høytid, der påskemysteriet gjentar seg alle 8 dager.

Sto Jesus virkelig opp fra de døde?

Ikke mange hendelser i historien er så godt dokumentert som Oppstandelsen. Vi tar for gitt at hendelser i oldtiden som har en eneste referanse, har funnet sted. Når det gjelder Jesu oppstandelse, har alle forfattere i Det nye testamentet gått god for den. De fleste av dem, og utallige andre som så Den oppstandne Kristus, vitnet om dette ved å gi sitt liv.

Den katolske kirkes katekisme § 639 sier: «Kristi oppstandelsesmysterium er en virkelig hendelse som gav seg historisk belagte utslag, slik Det Nye Testamente bekrefter. Allerede den hellige Paulus kunne skrive til korinterne henimot år 56: 'Hva jeg først og fremst bragte videre til dere, er da hva jeg selv har fått lære: at Kristus døde for våre synder, i overenstemmelse med Skriftene, at han ble begravet, og at han oppsto den tredje dag, fremdeles i henhold til Skriftene, - og at han ble sett av Kefas, og så av de tolv' (1 Kor 15,3-4). Apostelen taler her om den levende oppstandelsestradisjonen han hadde tatt imot etter sin omvendelse utenfor Damaskus.»

Hvem så Jesus etter Hans oppstandelse?

Etter oppstandelsen viste Jesus seg for Maria Magdalena, «den andre Maria», apostlene (unntatt Judas Iskariot), og de to disiplene på veien til Emmaus. I sitt første brev til korinterne sier Paulus: «Deretter viste han seg for mer enn fem hundre søsken på én gang. Av dem lever de fleste ennå, men noen er sovnet inn. Videre sier han (1 Kor: 15,8): «Aller sist viste han seg for meg, jeg som bare er et ufullbåret foster.»

Paulus refererer til sitt eget møte med Herren (etter Jesu oppstandelse), som førte til hans plutselige omvendelse til kristendommen (Apg 9,1-19).

Hva lå igjen i Jesu grav?

Den katolske kirkes katekisme § 640 sier: «'Hvorfor søker dere den levende blant de døde? Han er ikke her, han er oppstanden!' (Luk 24,5-6) Innenfor rammen av påskens begivenheter er den tomme grav det første elementet vi møter. I seg selv er den ikke noe direkte bevis. Fraværet av Kristi lik fra graven kunne forklares på andre måter. Til tross for dette utgjorde den tomme grav et tegn av vesentlig betydning. Da disiplene oppdaget den, var dette det første skritt på veien til å forstå at Kristus virkelig var oppstanden, slik det først skjedde med de hellige kvinner, deretter med Peter. Den disippel 'som Jesus holdt så meget av' (Joh 20,2), sier at da han kom inn i den tomme graven og fikk øye på 'likklærne på jorden' (Joh 20,6), 'så han og trodde' (Joh 20,8). Dette forutsetter at han, ut fra den tilstand den tomme graven var i, har trukket den slutning at fraværet av Jesu legeme ikke skyldtes menneskers verk, og at Jesus ikke simpelthen var vendt tilbake til jordelivet, slik det skjedde med Lasaraus.»

«Den oppstandne Herren er også den korsfestede. På sitt herlige legeme bærer han uutslettelige sår: sår som er blitt vinduer av håp. La oss vende blikket mot ham, måtte sårene hans helbrede en plaget menneskehet.» (Pave Frans)

Hva er budskapet i Jesu oppstandelse?

Den katolske kirkes katekisme § 651-655 sier: «Og er Kristus ikke oppstanden, da er vår forkynnelse uten innhold, og deres tro uten mening» (1 Kor 15,14). Oppstandelsen utgjør fremfor alt bekreftelsen på alt det Kristus selv gjorde og lærte. alle sannheter, selv de som er mest utilgjengelige for menneskesinnet, finner sin begrunnelse dersom Kristus ved å oppstå fra de døde gav det endelige bevis, slik Han hadde lovet, på sin guddommelige myndighet.

§652: Kristi oppstandelse er oppfyllelsen av løftene i Det Gamle Testamentet og det Jesus selv lovet under sitt liv på jorden. Uttrykket 'i overenstemmelse med Skriftene' viser at Kristi oppstandelse oppfyller det som var forutsagt.

§653: Oppstandelsen stadfester at Jesus er sann Gud. Han hadde jo sagt: 'Når dere har hevet Menneskesønnen mot det høye, da skal dere forstå at Jeg Er» (Joh 8,28). Den korsfestedes oppstandelse viste at Han virkelig er «Jeg Er», Guds Sønn og Gud selv. Derfor kan den hellige Paulus si til jødene: 'Det løftet gud gav våre fedre, det har han latt gå i oppfyllelse for oss(...) ved å oppreise Jesus – slik som det heter i den annen salme: 'Du er min sønn, sammen med guds Sønnns inkarnasjonsmysterium. Kristi oppstandelse er knyttet nært sammen med Guds Sønnns inkarnasjonsmysterium. Oppstandelsen fullbyrder inkarnasjonen etter Guds evige plan.

§654: Det er to sider ved påskemysteriet: ved sin død setter Kristus oss fri fra synden, ved sin oppstandelse åpner Han veien til et nytt liv for oss. Dette nye liv er i første rekke rettferdiggjørelsen som på nytt gir oss adgang til Guds nåde, 'for at også vi skal leve og ferdes i en ny tilværelse, på samme måte som Kristus ved Faderens herlighet ble oppreist fra de døde' (Rom 6,4). Det består i seier over syndens død og ny deltagelse i nåden. Det gjør oss til Gud barn, for vi mennesker blir nå Kristi brødre' (Matt 28,10; Joh 20,17). Vi er Hans brødre, ikke av natur, men ved nådens gave, for dette barnekåret gir oss virkelig del i den enbårne Sønnns liv, det liv som fullt ut ble åpenbart i Hans oppstandelse.

§655: Endelig er Kristi oppstandelse – og den oppstandne Kristus selv – årsak og utspring for vår fremtidige oppstandelse: 'Men nå er Kristus oppstanden fra de døde, som livets førstegrøde blant dem (...) På samme måte som alle dør med Adam, slik får også alle livet tilbake gjennom Kristus' (1 Kor 15,20-22). I påvente av denne fullbyrdelsen lever den oppstandne Kristus i sine troendes hjerter. I Ham 'opplever' de kristne 'kraften fra den kommende verden' (Hebr 6,5), og deres liv trekkes av Kristus inn i det guddommeige livs favn, slik at det å leve ikke lenger skulle bety bare å leve sitt eget liv, men å leve for ham som er død og oppstanden for oss (2 Kor 5,15).»

Viste Jesus seg for sin Mor etter oppstandelsen?

Evangeliefortellingene sier ikke noe om at Jesus viste seg for Den hellige Jomfru. Pave Johannes Paul II sa noe om dette:

«Evangeliene forteller om flere begivenheter der Kristus viste seg, men ingen av dem var et møte mellom Jesus og hans Mor. Dette betyr ikke at Kristus unnlot å vise seg for Maria, vi inviteres derimot til å finne årsaken til at evangelistene gjorde dette valget. Hvis det handler om en utelatelse, kan det være at de begrenset seg til det som skulle vekke oss til frelse gjennom 'de vitnene Gud på forhånd hadde utvalgt' (Apg, 10,41), som vitnet om Herren Jesu oppstandelse 'med stor kraft' (Apg 4,33). Før Han viste seg for dem, hadde han også vist seg for flere trofaste kvinner som skulle bli budbringere: 'Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg,' (Matt 28,10).

Når forfatterne av Det nye testamentet ikke forteller om Morens møte med den oppstandne Sønnen, kan det være fordi et slikt vitne ville være for partisk i øynene til de som benektet Herrens oppstandelse, og derfor ikke verdt å tro på.»

Hva hendte med de to disiplene som var på vei til Emmaus?

Lukas 24,13-35:

Samme dag var to disipler på vei til en landsby som heter Emmaus, seksti stadier fra Jerusalem, og de snakket om alt det som var skjedd. Mens de nå snakket sammen og drøftet dette, kom Jesus selv og slo følge med dem. Men øynene deres ble hindret i å se, så de ikke kjente ham igjen. Han sa da til dem: «Hva er det dere går og snakker så ivrig om?» De stanset og så bedrøvet opp, og den ene, han som het Kleopas, svarte: «Du må være den eneste tilreisende i Jerusalem som ikke vet hva som er hendt der i disse dager.» «Hva da?» spurte han. «Det med Jesus fra Nasaret», svarte de. «Han var en profet, mektig i ord og gjerning for Gud og hele folket. Men våre overprester og rådsherrer utleverte ham og fikk ham dømt til døden og korsfestet ham. Og vi som hadde håpet at det var han som skulle befri Israel! Dessuten: I dag er det alt tredje dagen siden dette hendte. Og nå har også noen kvinner blant oss gjort oss forvirret. De gikk ut til graven tidlig i dag morges,

men de fant ikke kroppen hans. De kom tilbake og fortalte at de hadde sett et syn av engler som sa at han lever. Noen av våre gikk da til graven, og de fant det slik som kvinnene hadde sagt, men ham selv så de ikke.»

Da sa han til dem: «Så uforstandige dere er, og så trege til å tro alt det profetene har sagt! Måtte ikke Messias lide dette og så gå inn til sin herlighet?» Og han begynte å utlegge for dem det som står om ham i alle skriftene, helt fra Moses av og hos alle profetene.

De nærmet seg nå den landsbyen de skulle til, og han lot som han ville dra videre. Men de ba ham inntrengende: «Bli hos oss! Det lir mot kveld, og dagen heller.» Da gikk han med inn og ble hos dem. Og mens han satt til bords med dem, tok han brødet, ba takkebønnen, brøt det og ga dem. Da ble øynene deres åpnet, så de kjente ham igjen. Men han ble usynlig for dem. De sa til hverandre: «Brant ikke hjertet i oss da han talte til oss på veien og åpnet skriftene for oss?» Og de brøt opp med en gang og vendte tilbake til Jerusalem. Der fant de alle de elleve og vennene deres samlet, og disse sa: «Herren er virkelig stått opp og har vist seg for Simon.» Så fortalte de to om det som hadde hendt på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

«Vi vet om mørke og synd, om fattigdom og smerte. Men vi vet at Jesus har overvunnet synden og gått gjennom sin egen smerte til oppstandelsens herlighet. Og vi lever i lyset fra påskemysteriet – Hans død og oppstandelses mysterium.» (Pave Johannes Paul II)

Hva er budskapet i beretningen om veien til Emmaus?
Kort tid før han døde, sa pave Johannes Paul II:

«Fortellingen om den oppstandne Jesus som viste seg på veien til Emmaus, hjelper oss å sette søkelys på det viktigste aspektet ved eukaristiens mysterium, det som alltid burde være til stede i de troendes tilbedelse: eukaristien som lysets mysterium! Hva betyr dette, og hva innebærer det for kristent liv og spiritualitet?

Jesus beskrev seg selv som «Verdens lys» (Joh 8:12), og dette ble synlig på tidspunkt i hans liv som forklarelsen og oppstandelsen, der Hans guddommelige herlighet stråler klart og tydelig. I eukaristien, derimot, forblir Guds herlighet skjult. Eukaristien er først og fremst et troens mysterium. Gjennom det å være helt skjult, blir Kristus lysets mysterium, og ved dette blir de troende ledet inn i det guddommelige livs dyp. Ved en lykksalig intuisjon ble det slik at Rublëv, da han malte sitt berømte ikon 'Den hellige treenighet', plasserte eukaristien i sentrum av Treenighetens liv.

Eukaristien stråler over alt annet, noe som markeres i messen ved at ordets liturgi kommer før den eukaristiske når de to 'bordene' forenes, ordets bord og brødets bord. Denne rekkefølgen blir tydelig i Johannesevangeliets fortelling om Det siste måltid. Jesus begynner med å fortelle om sin Persons mysterium, og fortsetter så med å ta frem den eukaristiske dimensjonen: 'For min kropp er sann mat, og mitt blod er sann drikk' (Joh 6,55). Vi vet at dette var vanskelig for de fleste av de som hadde hørt Ham si dette, men Peter bekreftet apostlenes og det som skulle bli Kirkens tro gjennom tidene: 'Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord ...' (Joh 6,68). I fortellingen om disiplene som var på vei til Kapernaum utla Han for dem det som sto om Ham i alle skriftene, 'helt fra Moses av og hos alle profetene.' (Luk 24,27). Ordene Hans fikk

hjertene deres til å 'brenne', de ble løftet ut av mørket og sorgen og fortvilelsen, og det våknet en lengsel i dem etter å være sammen med Ham. De ba Ham inntrengende: 'Bli hos oss!' (Luk 24,29)

*Det er også av stor betydning at de to disiplene på vei til Emmaus, etter at Herren hadde forberedt dem med ord, gjenkjente ham ved bordet da Han «brøt brødet». Når sinnet blir opplyst og hjertene tent, begynner tegnene å «tale». Eukaristien foldes ut gjennom en dynamisk kontekst av tegn som inneholder et rikt og lysende budskap. Gjennom disse tegnene åpner mysteriet seg foran øynene til den troende.
(Mane Nobiscum Domine, Bli hos oss Herre! 7. oktober 2004)*

Hvor lenge ble Jesus på jorden etter oppstandelsen?

Jesu himmelfart var 40 dager etter oppstandelsen.

Hva gjorde Jesus i de 40 dagene etter at Han oppsto?

Han viste seg for mange mennesker og ga apostlene og andre disipler videre forklaringer på sin lære. Før Han ble gjenforent med Faderen ved himmelfarten, fortalte han de elleve apostlene hvordan Han ville at de skulle fortsette Hans frelsesgjerning på jorden, med autoritet fra Ham, gjennom undervisning og helliggjørelse.

Matteus 28, 16-20:

«Men de elleve disiplene dro til Galilea, til fjellet der Jesus hadde sagt han ville møte dem. Og da de fikk se ham, falt de ned og tilba ham; men noen tvilte. Da trådte Jesus fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.»

«Hvis han er med oss, hvorfor skulle vi frykte? Hvor mørk menneskehetens horisont enn måtte virke – i dag feirer vi påskegledens strålende seier.» Pave Johannes Paul II

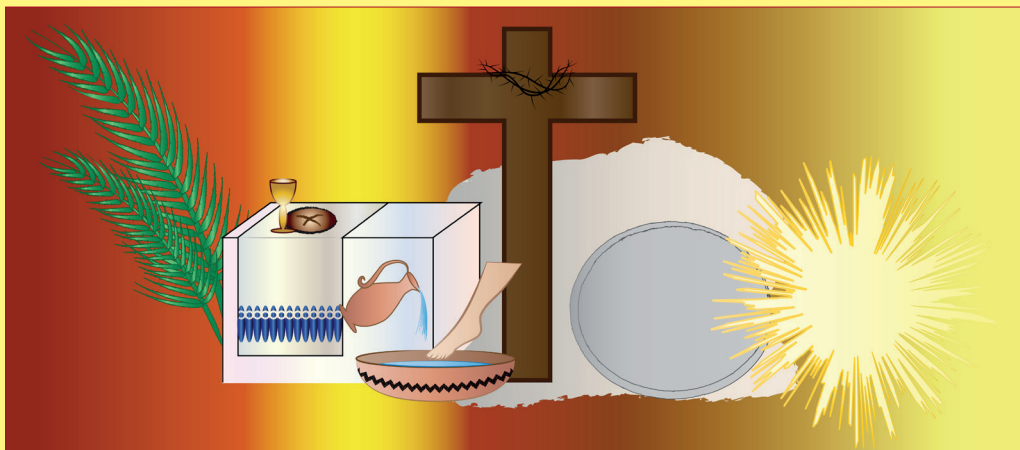

Har man funnet Jesu grav?

Ja, i Jerusalem er Den hellige gravs kirke bygget på området der Jesus ble korsfestet, gravlagt, og der Han oppsto fra de døde.

Hvem bygde Den hellige gravs kirke?

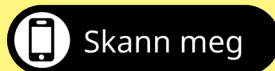
St. Helena, mor til den romerske keiser Konstantin, konverterte til kristendommen sent i livet. Da hun var i 80-årene, dro hun på pilgrimsreise til Det hellige land for å finne de viktige stedene i Jesu liv, og for å finne relikvier, spesielt Jesu kors. Med hjelp fra kristne som bodde nær Jerusalem, fant hun stedet der Han ble korsfestet. Nå sto det et Venus-tempel der, som keisermoren beordret revet. Ifølge Den aleksandrinske krønike (Chronicon Paschale) oppdaget den hellige keiserinne Helena Herrens kors i Jerusalem den 14. september 330. Keiser Konstantin fikk så bygget Den hellige gravs kirke.

Lær mer om den stille uken og påsketiden med p. Arne Marco

Til påsken 2022 spilte p. Arne Marco inn en katekeseserie om påsketiden for St Rita Radio - EWTN Norge. Serien ble publisert på norsk, spansk og tysk. Den ble sendt på TV i spansk-talende land og i Tyskland.

Bruk QR koden for å se alle episodene på vår YouTube kanal.

EWTN

Norge

Vil du hjelpe andre mennesker med å vokse i troen og kjærlighet til Gud gjennom en gave til EWTN Norge – St Rita Radio?

Støtt oss månedlig eller med en engangsgave.

